

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 34

Lýsingarprísir fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 4. september 1948

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið

22 Árg.

EYDNULANDIÐ

Í ævintýrinum »Fyrtøjet« eftir H. C. Andersen er tað ein fátækur hermaður, ið uttan ómak, á ævintýrligan hátt, vinnur sær ríkidömi. Hann er ikki vanur við slíkt veldi, og hann oysir pengarnar frá sær til vinir og kenningar úr øllum ættum. So at endanum situr hann eftir á berum. Men ævintýrini sleppa ikki vin sin upp á fjall. Teir stóru hundarnir, sum verja gullið, koma til hansara, og teir bera honum alt, ið hann vil hava.

Føroyar vóru ikki vanar at sita í slíkum korum sum nú aftaná kriggið. Tær høvdu sum hermaðurin vunnið sær góðar ognir, sum stóðu fastar í útheiminum, pund í Bretlandi. Fyri hesar ognir vóru keypt tól, sum skuldu leggja inn og fylla upp í aftur, har ið tómt var.

Men sama hugsan ráddi her sum hjá hermanninum. Nú var komið til vald, og nú skuldi valdið nýtast. Hetta var eitt av teim fáu londum, ið einki skuldi tvørra. Her skuldi einki eftirlit haldast, tað var bert ein vitleys, teoretisk hugsan: Eftirlit legði virksemin í fjótur. Eftirlit og uppliggjan stongdu fyri góðum nýtiligum vörum og bundu alt fólk-ið. So varð alt tveitt upp á við-an vegg, og einki eftirlit varð havt hvørki við vörum ella peningi.

Hetta land mátti vera eitt satt eydnaland fyri hvønn útlending, sum í heimlandi sínum ikki fekk vent sær fyri eygum stýrisins. Ferðafólkið vitjaði oyggjarnar. Tey róssu vakurleikanum: eitt satt Napoli. Litir, ið eingin hevði droymt um. Og tey fóru avstað við minninum um vakurleikan, litirnar — og so nakrar tungar pakkar aftur at. Skipini lögdu at, og skipsmenn kundu keypa, sum teir vildu.

Føroyingurin vildi eisini sýna, at hann var eingin kloddi longur. Nú hevði hann pening, og nú kundi hann fáa tað, ið onnur máttu sakna. Tað var synd í hesum ólukkudýrunum aðrastaðni, sum ikki fingi loyvi at keypa sær mat ella klæðir. Og gávupakkarnir runnu av landinum.

Tað hevur nú verið sum eitt ævintýr. Og nú sita vit sum hermaðurin, eftir á berum.

Pundini, útlendispeningurin, ið útgerð skuldi verða keypt fyri eru eingi. Vit hava pundsskuld. Vit hava nakrar mill. krónur standandi í Danmark, og um vit skuldu fingið umvexla tær til pund og galdið skuldina, so stóð næstan á jøvnum — kanska vit áttu nakrar krónur á.

Sjálvandi hava vit keypt skip fyri pundini og eisini útgerð, men síðan kriggið helt upp at hava vit eisini vunnið pund aftur at, og tað er skiligt, at ikki óll okkara pund eru farin fyri skip og útgerð.

Nógv av vóru er komið fyri pund, sum ikki harðliga trongdi, og nógv er farið av landinum, tí eftirlitið hevur verið ringt ella einki.

Í ævintýrinum koma hundarnir við peninginum, sum trýtur. Ivingasamt er, at vit fáa slíkan góðan stuðul — tað hevði verið laga manni.

Nei, tað fáa vit ikki. Einasta er at snúgva sær til Landsstýrið og biðja Landsstýrismenn venda spóninum og royna av nýggjum. Taka sær um reiggj og gera tey tiltøk, sum kunna bjarga okkum. Og so leggja fram at at skapa eitt eftirlit, ið forðar fyri, at vit koma aftur í somu kor. Gera teir ikki tað, so fer tað at hava fylgjur, ið teir ikki nú kunna yvirskoda.

Vit hava fingið eitt stýrisvald, og tað kann verða eitt tveiggjað svørð fyri mangan, sum eitt blað tók til nú ein dagin.

PANTING

Tað verður her gjørt kunnigt, at dómarin hevur góðkent at eftirstöður av kommunuskatti og kaminreinsan fyri fyrra hálvár 1948 og vatngjald fyri 1947 verða innheintaðar við panting.

Fari verður undir pantingina uttan aðra ávarðing tann 14. september h. á.

Tórshavnar býráð,
tann 1. september 1948.

Lastvognskoyring

Anton Arge (y) Húsabrugv

Tlf. 434

Nú er føroyska flaggið lýst kunnugt fyri alheim- inum av Friðr. IX kongi.

Tað forvitnisliga er, at ríkisstjórnin er gingin við til fólkatingsmann P. M. DAMs áheitan um, at Føroyingar í Danmark skulu hava sama rætt at nýta føroyskt flagg har niðri sum Danir hava at nýta danskt flagg á landi í Føroyum.

Um kongens skrásetan av tí føroyska flagginum yvir fyri alheiminum skrivur »Politiken« av 29. august við stórar mynd av okkara flaggi:

Færøernes Flag godkendt.

Færinger, der opholder sig i Danmark, faar Ret til at hejse deres eget Flag.

Den færøske Selvstyrelov anerkendte det færøske Flag og gav i sin endelige Form ogsaa Færinger, der opholder sig i Danmark, Ret til at flage med det. Denne sidste Bestemmelse var ikke indsat i Lovforslaget, da det blev forelagt Folketinget, men paa en kraftig Henstilling fra den færøske Socialdemokrat, Peter Mohr Dam, blev Forslaget ændret, saaledes at Færingerne nu kan være helt tilfreds med Løsningen af »Flagstriden«.

I en kongelig Kundgørelse af 25. Juli, men først offentliggjort i Gaar, fastslaaes det, at det færøske Flag har denne Form og Farve: Det færøske Flag er hvidt med et højrødt Kors med mørkeblaa Rande. Korsets røde Del svarer til 1/8 af Flagets Højde, den blaa Rand til Halvdelen af

den røde Del. De hvide Felter nærmest Stangen er kvadratiske, de ydre er dobbelt saa lange som disse. Flagets Højde og Længde forholder sig som 8 til 11.

Henda stöða, ið Danir so avbera frisinnaðir hava tikið, verður teimum til miklan heiður tjóðanna millum og eiga teir stóra tøkk frá okkum Føroyingum, sum altíð av hjarta hava unt okkara flaggið mesta heiður og sóma.

Føroya Sjóvátrygging

Skip - motorbátar
útróðrabátar - vørur
verða tryggjað

Tit fáa

bestu málingina hjá okkum.
M. P. Jacobsens málaradubb.